

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 92. ANUL XVI.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 10/22 Novembre 1868.

Fiindu ca se apropia finirea socrocului la prenumeratiunea protocolului si actelor Congresului nostru nationalu romanu bisericescu, ceea ce s'au prefiptu cu 1 fl. v. a. pentru aceea se face cunoscutu acum ca dupa 1-lea Decembre a. c. pretiulu unui esemplariu din protocolulu si actele Congresului va costa 1 fl si 50 xr. v. a.

Sabiu, 9 Novembre 1868.

Directiunea tipografiei arhidiececane.

Serbarea onomastice Maj. S. Imperatesei si Reginei.

Joi in 7/19 Novembre s'a celebratu in Biserica din cetate dela „Schimbarea la fatia“ sant'a liturgia si s'a cetitu rugaciune pentru indelunga si fericita sanatate a Majestatiei Sele Imperatesei si Reginei Elisabeta. La acestu santu servitiu a fostu de fatia E-celent'a Sea P. Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Bar. de Siagun'a si celalaltu cleru de aici precum si crestini mireni din diferite clase a le societatiei romane de aici.

Imbunatatirea dotatiunii preotilor.

Domnule Redactor! Reintorcendu-me dela congresulu nostru bisericescu nationalu amu avutu ocaziunea a audi opiniunea mai multor'a asupr'a lucrarilor congresuali, cari fara a fi inainte preocupati pentru o directiune seu alt'a, au urmaritu cu atentiune activitatea acestui corpu legislativu bisericescu, si vinu cu bucuria a constata, ca dupa cele audite, omenii preste totu suntu pre multiamiti cu purtarea si conclusele congresului. Numai un'a bant'ela amu veditu ca bantuesce pre preotii nostri, mai alesu din acele parti ale tierii, unde dotatiunea loru e slaba, seu nu este de locu, prin urmare necesitatea imbunatatirii e mai ardicetoria.

Acest'a e: de ce n'a luat congresulu mesuri mai energice in privint'a imbunatatirii starei materiale a preotimei, cari sa aduca lecuire grabnica?

Amu veditu cu durere si aceea, ca fiindu unii sinistru informati, suntu pre aplicati a crede, cumca o parte a congresului, anume — unii, ca presidiulu, alti ca cest'a seu cei'a dintre deputatii de influint'a aru fi mai tare caus'a, de nu s'au facutu acele dispusetiuni energice dorite.

Pote ca la acesta informare ratacita a contribuitu multu si aceea, ca conclusulu congresului asupr'a acestui obiectu adusu in siedint'a din urma si purtarea afabila preventoria a presidiului congresuale, cum si declaratiunea acelu'a in privint'a acest'a nu s'a publicatu inca nici in estrasu, de aceea dara dupa parerea mea aru cin bine a face acest'a catu de curendu. *)

In interesulu adeverului si spre linisirea respectiviloru trebuie sa constatedu in sa si cu acesta ocaziune, si nu credu sa fiu demintitu prin cine-va, ca nu era unu deputatu la congresu, carele sa nu fia fostu convinsu despre necesitatea urginta, de a imbunetati starea materiale a preotimei, amesuratu recerintieloru tempului, si care n'aru fi fostu gat'a a-si da totu concursulu spre efeptuirea atarei imbunatatiri, ascemenea si presidiulu era condusu de cele mai bune intentiuni.

Eu din parte-mi, de-si n'amu perdutu din vedere, ca acest'a prima adunare a congresului e mai multu numai constituanta, amu fostu decisu a conlucra din tote puterile la facerea carui-va ince-

*) Credemu ca vomu fi in stare a continua catu mai in graba publicarea siedintieloru pre largu. R.

putu pentru deslegarea acestei cestiuni de mare insemnatate, a sprigini votarea ori-carei imbunatatiri, ce s'aru pute mijloci baremu si numai interimalu.

Motivele convingerei generali despre necesitatea urginta a deslegării cestiunii atinse, au fostu si in publicu nu odata ventilate, spre a intemeia ipsa pre deplinu cele urmatore, si ca sa nu apara lucrulu, ca si candu unulu seu altulu dintre fostii deputati congresuali aru fi voitu a suleva cestiunea acest'a dora din alte motive neaprobavere, nu va strica a resumá din ele unele din nou. Basesa interna a inaintarei si asigurarei viitoriului nostru este moralitatea si cultura poporului, preotimea nostra dupa pusetiunea ei bisericésca si sociale are o rola de influint'a adencu petruandietore pre ambele aceste terene, ba celu dintaiu se tiene mai numai eschisivu de chiamarea ei; prin urmare o preotime morale si culta, carea sta la inaltimea misiunii sele, „de a fi lumin'a lumii si sarea pamentului“, e o necesitate imperativa pentru noi.

Spre acest'a se receru institute alese pentru pregatirea la atare chiamare, si o dotatiune amesurata.

Amu auditu ce e dreptu, nu odata obiectiunea, aruncata de catra straini, candu s'a staroitu ajutorie pentru imbunatatirea dotatiunii, ca spre a pute impartasi preotimea de atare imbunatatire trebuie sa se arde preotimea demna de acest'a prin castigarea unei culturi mai inalte. Obiectiunea acest'a ne duce vrendu ne vrendu la cestiunea controversa de multe ori ventilata: de se recere spre inaintarea culturai poporului ore care-va buna stare materiale, seu ca cultura are sa produca buna starea materiale, carea in sa numai in respunsulu acelu'a i-si afla deslegarea multiamitore: ca ambele aceste se conditioneza si inainteza reciproc un'a pro alt'a. Asia de esemplu cum amu pute crede, ca vomu pute capeta totu tineri absoluti de gimnasiu la teologia, deca dupa tempulu studieloru sele teologice, nu i s'aru deschide nici unu viitioriu de domne ajuta? Ce va face preotulu celu mai cultu, deca i-lu vomu pute pune numai in parochii de acele, unde va trebui sa iee sap'a pre uneru si secura a mana, deca vre sa traiesca? pana candu fiindu parochiele bine dotate, vomu prelinde cu totu dreptulu cultura mai inalta, si concurentia catu de mare nici odata nu va lipsi. Alt-cum obiectiunea aceea are de scopu a nega si esistintia acelu'i stadiu a culturai preotimei, care se pote recere dupa mijlocele si dotatiunea ei de fatia, care negatiune altcum pre basesa dateloru positive s'a dechiaratu de catra barbatii nostri cu totu dreptulu de neintemeiata.

Din contra deca privimu la institutulu nostru pedagogico-teologicu celu bine organizatu in arhidiececa (in desfasiurarile mele mai departe la acest'a parte a lucrului privitore me restringu la arhidiececa, pentruca numai acest'a mi e cunoscuta mai de aproape,) la profesorii ei cei alesi, dintre cari unii s'au distinsu si pre terenulu literariu, la planulu de studii, la durat'a cursului si conditionile primirei (Dupa cum sciu eu, la seminaria se primescu, absoluti gimnasisti si maturisanti, iera si cei afara de seminaru trebuie sa fia celo putienu din gimnasiulu superioru,) putemu dice cu totu dreptulu, ca in privint'a culturai candidatoru de preotime suntu facute cele de lipsa spre a respunde pretensioniloru tempului de astadi din desulu; asia catu in asta privint'a ne putemu mesura cu ori care alta religiune din tiera; ba chiar la religiunea catolica, creca e mai bine prevedinta cu mediulocele materiali, e sciutu lucru, ca se primescu in cursulu teologicu de asemine si numai din gimnasiulu superioru si cursulu teologicu

nu e mai lungu, nici studiile mai inalte seu mai multe.

Nu vreu sa dicu prin acest'a, ca dora amu fi ajunsu la o perfectiune, catu sa nu ne remana alt'a, decatu a pune manile in sinu si a privi a lene la riulu seculiloru, cum curge cu repediune, dara constatedu cu bucuria, ca amu ajunsu la unu stadiu multiamitoriu, si cele ce voru mai fi de suplinitu, usioru se voru pute adauge fiindu basesa asiediatu bine.

Deca vomu trece in sa la partea a dou'a a lucrului, la starea materiale a preotimei nostre, atunci nu multu trebuie sa cautamu impregiuru pentru de a ne convinge, ca dotatiunea ei nu corespunde positiunii si chiamarei acelei'a. Vomu asia preoti, si nu putini a caroru venitu anualu se misca intre 50—100 seu celu multu pana la 200 fl. v. a. va sa dica stau mai reu decatu celu de pre urma servitoriu dela comitatu, vomu asia ierasi o suma mare, a caror'a venitu nu ajunge mai in susu de 200-300 florini, si forte micu e numerulu acelor'a, cari se bucura de venituri mai mari.

Cu unu caventu, partea cea mai mare trebuie sa-si castige pancea cu sudorea fetiei, punendu-se la lucrulu campului dela murgitulu dilei pana la apusulu soarelui.

Dara apoi ce sorte ascepta veduvele si orfanii loru?

Cum sa se pota dedica preotulu singuru numai chiamarei sele diu'a si noptea, cum sa pota continua lucrarea sea, spre a se tiene neincetatu pre nivoulu progresului, candu lui nu-i remano tempu de lucrurile de multe ori cele mai grele fizice spre a-si castiga pentru sine si familia pancea de tote dilele. Cum sa corespunda elu pre deplinu acelei datorintie de mare insemnatate mai alesu pre tempulu nostru, de a se ocupa cu luminarea si conducerea poporului pre calea buna, prin predici bine nimerite, a caroru influint'a asupr'a indreptarei poporului e nespusu de mare, si pre care parte a chiamarei preotiesci, preotimea aru trebui sa puna unu pondu deo-ebitu in temporile nostre, dupa cum s'a si datu indigitatione la acest'a, din partea Par. Metropolitu si Archiepiscopu, prin prelucrarea de predici pentru tote duminecile si serbatorile si prin cerculariele esmise in asta privint'a.

Sa luamu in privire mai incolo pre insusi capii nostri bisericesci, pre Archiepiscopulu si Metropolitulu nostru cum si pre Par. Episcopi. Ore cu privire la pusetiunea loru, la beneficiile, ajutoarele crestinesci, ce le ascepta dela ei toti cei nenorociti, orfanii si veduvele preotiloru, cu privire la chiamarea loru, de a reprezenta biseric'a si a sustiene vadi'a ei inafara, atunci candu toti acesti'a trebuie sa se multiamesca cu nisce left' sabtirele, pana candu capii bisericesci ai altoru religiani prevediati cu dominii, numera venitele loru dupa sute de mii, pote se dice: ca se bucura de o dotatiune amesurata? Eu cogetu a esprime convingerea generala, deca respundu: nici decatu.

Este lucru sciutu ca Escelent'a Sea P. Archiepiscopu si Metropolitulu multu s'a ostenitu intru castigarea mijloceloru materiali necesarii pentru arhidiececa, ca unde nu a ajunsu din cele crutiata de elu, a pasu si dintr'alu seu, spre a intempina lipsele cele dintaiu, si a seceratu rezultate imbucuratore; intre cari afara de infiintarea tipografiei donate de elu arhidiecesei si a seminarului teologicu radicalu iera mai multu pre spesele lui, e de mare ajutoriu si subventiunea anualu ce i-a succesu a o esopera dela statu pentru preotimea nostra, si imbunatatirea dotatiunii profesoriloru dela teologia.

Tote aceste suntu de mare insemnatate, a alinatu multu durerile, dara vindecare totala, fatia cu marea lipseloru nostre numai atunci va pute urma,

déca tóta biseric'a, va contribui din respectul la leenirea reului, si precum suntemu acum de facto membri deplin in dreptatiti a-i bisericiei, si vighiemu cu jalsia asupra exercitárei nestirbate a drepturilor noastre, asiá vomu si cautá de alta parte a ne implini datorintia cátra sustinerea si inffiorarea bisericiei, punendu umeru la umeru spre suportarea speselor despre a cároru necesitate neincungiurabile ne-amu convinsu. Devís'a ca „ajuta-te pre tine insuti si atunci te va ajutá Ddieu“ urmata cu credintia e totu odata si espressionea cea mai viua a consciintiei, ce o are cine va despre demnitatea sea de membru alu unei corporatiuni atátu de sublime, si intarirea adevéru-lui, capoporul eliberatu din catusi si maturu, punendu-i-se in mán'a lui sórtea sea, scie sa si cuprinda missiunea cu tóta seriositatea, si precum scie apretiu dreptulu, asiá nu-si uita nici de datorintiele sele cátra inaintarea binelui comunu.

Sa nu uitámu altcumu a aminti cu acést'a ocaziune si de aceea, ca fiindu clerulu nostru un'a cu poporul, unu trupu si unu sánge, prelánge preoti d'n vechime fii preotiloru au fostu intre cei d'antáin anteluptatori pentru caus'a nationale, si adi, déca cautámu la originea barbatiloru nostri mai insemnati vomu aflá, ca cei mai multi suntu fii de preoti. Nu voiu prin acést'a sa atribuiu preotímei nu sciu ce antaiatate, séu sa o laudá pre cont'a celorlalte párti ale natiunei, dar' constatediu unu ce, adusu de impregiurári cu sine. Pána nu de multu scimu, ca numai preotulu si nobilulu isi mai poté dá copilulu la scóla, nobilulu durere, dupa ce ajungea barbatu mai de ceva, imbautu de spiretulu predominantu pre atunci, trecea de regula in alte castre, ear' fii preotiloru románi credintiosi natiunei loru intre cele mai grele suferintie se luptau pentru castigarea cáruí-v'a terenu nationale cátu de micu in viat'a publica, chiamarea cea nobila a preotulu nu remáne fára influintia asupra nobilitárei sentin-riloru familiei, si cá unulu ce se vede chiamatu a luminá pre altii de siguru se va simti animatu a luminá mai intáiu membri familiei sele; mai incolo cunoscendu preotulu din coatingerea neinceata cu poporul necadiurile lui, precumu cugetele sele, déca e omu consciintiosu se inverte neince-latu pre langa usiorarea, imbunatatirea stárei poporului, asiá si la fii loru se transplanta de timpuriu aceste aspiratiuni, cari sub impressiunea nemidilocita a intemplamintelor vietii poporului, li umplepeptulu de dorulu celu mai ardiatoriu de ambitiunea cea mai infocata, de a mántui poporulu de acele necadiuri, si a straluci cá salvátorele lui de relele ce'lu apasa.

Altcumu preotímea si adi e unu factoru de prima insemnatate in organizatiunea nóstra nationale si familie preotiesci suntu acele, cari dau si in diu'a de adi contingentulu celu mai mare la creșterea intielegintiei nationali, de aceea dára inbunatatindu starea preotímei intarímu unu factoru insemnatu alu natiunei si din acestu punctu de vedere e evidinte, ca natiunei li facemu servitiu.

In urm'a statutulu primitu de congressu detorintiele preotulu nu suntu nici decum putiene de nu se chiar inmultiescu, pretensiunile facia cu calificatiunea unui preotu se marescu. Statulu inea incarca din di ce merge agende totu mai multe pre spatele preotiloru, sa fia amintite numai cele pentru statoirirea materialulu statisticu, ba pretensiunile vedemu ca mergu intracolo, cá preotulu nu numai pre terenulu morale si scolariu, sa fia activu, ci cá si pre terenulu politicu si nationalu-economicu sa mérga cu exemplu bunu inainte.

Lucru ar' fi dar' destulu, missiunea e croita, pretensiunile suntu multe si mari, trebuie prin urmarea sa si punemu preotímea intr'o posetiune cá aceea, sa póta corespunde acestoru pretensiuni.

Spre a exercitá acést'a, spre a poté implini datorintia in privint'a inbunatatirii stárei preotiesci, se recere, cá cestiunea acést'a sa o privim de pusa la ordinea dílei, si sa nu o stergemu de acolo pána atunci, pána ce nu va fi delegata multiamitoriu.

Di si nópte sa ne ocupámu cu studiulu ei, ca numai asié ni poté succede vre-o resolvire fericita.

Intrebarea cea d'antáiu, ce ne intimpina, e se intielege, I. cáta suma anualá s'ar recere spre scopulu acelei inbunatatiri II. si de unde sa se e acele sume?

Dr. Iosifu Gallu

(Va urmá)

Amu intielesu din isvoru siguru, ca onor. d. Capitanu Cristureanu, cunoscutu publiculu nostru prin ofertele frumóse, ce le-a fácutu atátu Gimnasiulu nostru din Brasiovu cátu si Seminariulu nostru de aici si celui ce se va infiatiá la Episcopi'a din Caransebesiu, prin mijlocirea Prea onor. P. Protopopu Petricu si-a descoperitu Maritului Consistoriu archidieceșanu maritimós'a sea intentiune, de a mai cumperá pre séma Seminariulu archidieceșanu inca atátu pamentu, cá Seminariulu sa póta trage intocm'a cá si Gimnasiulu din Brasiovu unu venitu curatu anualu de 500 fl. v. a. Laudatulu d. Capitanu a cumperatu dejá pána acum pamentu de 4000 fl. v. a. pre séma Seminariulu nostru. Computandu se intr'un'a totu ce d-sea a jertfitu din averea sea pentru amintitele trei institute, se arata cá unulu din cei mai straluciti binefacatori ai natiunei sele in marginile provinciei nóstre bisericiesci. Nobil'a-i inima s'a aretatu mai cu imbel-siugare prin ceea ce a testatu acestoru centre de cultura pentru biseric'a si natiunea nóstra; cine scie in sa in câte párti acea nobila inima va mai fi dándu ajutóre pentru de a acoperi lipse private si publice. Unu daru de 100 fl. v. a. audímu ca nu de multu a fácutu si crestiniloru nostri din Ormenisiu pentru de a-i ajutá la zidirea bisericiei loru; Inregistrándu astu-feliu de fapte nobile din partea domnului Cristureanu, acumu cá si altadata li urámu din adánculu inimei nóstre ani multi fericiti, cá sa póta gustá inca lungu timpu in viat'a acést'a chiaru multiamirea sufletésca ce insotiesce pre binefacatori. Eará darurile domnului Cristureanu fia-ne iertatu a le pune inainte si acumu cá cele mai demne exemple de imitatu pentru toti acei coreligionari si connationali ai nostri, pre cari provedintia, i-a pusu in stare de a face bine.

Eveneminte politice.

Dela aparerea p. i. biletu de mána cátre Bar. de Beust, pre carele l'amu publicatu si noi in numerulu trecut, foile desbatu dupa directiunile lor, pentru si contra acestei mesuri. Cele cari suntu pentru nu punu pretiu mare pre partea formale, ci pre cea esentiala, si fiindu de credintia ca prin modificarea titulatureloru s'a impacatu certele, monarch'a se va aretá renascuta si mai vigurósa decátu in trecut. Partea carea este contraria modificárei, vede in acést'a o slabire a unitátei monarchiei si se teme de urmári rele.

De si se dice ca „forma dat essere“, fiindu ea e forma si un'a si alt'a, nu aru involve, cá atare, periculu, nici un'a nici alt'a, pentru integritate. Pericululu lu va involve numai nesinceritatea unei párti, astadi cu influintia, asupra celorlalte cari astadi suntu minoritati.

Bar. de Beust a vorbitu in senatulu imperiale (sied. 11 Noemyre) cá deputatu si a sprigitu proiectulu pentru inarmare. Esenti'a conventárei sele cá deputatu bohemianu este, ca densulu in comisiune nu a vorbitu incátu sa dea ansa la nelinise, de si din ceea ce a vorbitu atunci nu retrage nici unu cuventu. Arata cátu de bine a fostu la 1851, cându Austri'a, Bavari'a si Sassoni'a au statu armate gat'a in fati'a Prussiei si cum atunci acést'a fiindu surprinsa s'a umilitu a face concessioni: de a remané referintiele federatiunei cá si mai nainte. Tóte perderile le deduce dela resbelulu din Crimea, cându Austri'a a vrutu se remána straina ambitiunei resbelice. Astadi Austri'a nu vrea sa isbandéscá nici o perdere si de aceea spre liniscirea antevorbitoriloru dice ca vre o aliantia de feliulu acést'a nu poté nelinisci pre nimenea.

Cu referintia la situatiunea din afara are „N. Fr. Bl.“ o corespundintia, carea déca nu cuprinde adevérule reale, arata totu-si dispositiunile, ce domnescu fatia cu „monarchia austro-ungurésca.“ Eata corespundintia:

Berlinu, 14 Nov. Redactiunei unei foi sudo-germanice i se scrise mai de une-dile din Stuttgart: „In Carlsruhe se vorbesce despre o convorbire mai indelungata a contelui Usedom, carele calatorindu din Cannstadt cátra Berlinu descaleá putienu acolo, pentru o convorbire cu bar. de Roggenbach; ca acést'a convorbire aru stá in legatura cu bolnavirea lui Bismarck, de siguru cu pertractárele pré momentóse din consiliulu ministerialu din Berlinu, la care au luat parte Bernstorff, Usedom si Werther.“ Persóne instruite voru a scí, ca, la casu cându Bismarck aru fi silitu a predá altui'a ministeriulu de esterne, Baronulu de

Roggenbach aru avea prospectu de a-lu inlocui. Altii dice, ca portofoliulu esterneloru aru fi resrvatatu ambasadorulu din Vien'a, baronulu Werther. Ambi acesti'a atátu Roggenbach cátu si Werther suntu inimicii cei mai incárnati ai Austriei.

Celu dintáiu punea in timpul resbelulu din 1866 tóte in miscare spve a determiná pre regelle Wilhelm, sa nimicéscá cu totulu monarch'a austriaca si sa incorporeze partea vestica a acesteia-si, afara de Galitia, care ar fi de a se da Rusiei, — regatulu prusso-germanu.

Ce se atinge de baronulu Werther, si-a manifestatu spre evidintia cugetele sele fatia cu Austri'a in depesi'a cunoscuta, ce o a tramisu cu ocaziunea incoronárei ungueresci in 9 Iuniu 1867 la Berlinu. Missiunea sea la curtea din Vien'a nu se pare a fi atátu, de a mijloci o intielegere amicabile intre ambele guverne, cátu a se pune in raportu continuu cu siefii tu'roru partideloru nemultiamite si inimice guvernulu austriacu.

Dupa ce veni depesi'a lui din Pest'a la publicitate, credeau celu putienu ca atát'a consideratiune va avé Prussia pentru Austri'a, de va stramutá pre bar. Werther intr'unu altu postu. Curtea din Berlinu in sa lasandu pre bar. W. in acel'a-si postu, pare ca socotesce mi potrivit, a-si dá pre fatia neconsideratiunea si dispretiulu seu fatia cu Austri'a.

De aceea, déca bar. W. aru fi intr'adeveru alesu a primí afacerile ministeriulu de esterne, atunci in Vien'a s'aru scí ce aru avé sa insemneze acést'a denumire. Acést'a aru fi reprimirea parolei Usedomice: „guerre a fond!“ — Intr'adeveru unele corespundintie oficióse din Berlinu si vorbescu in acestu intielesu in urm'a lezei celei nóue de inarmare si a esprimárei bar. Beust in privint'a Romaniei despre „nimicirea Austriei, ce nu aru mai fi departe.“ — Acést'a a buna séma va sa fia comentariulu autenticu la vorbirea de tronul cea atátu de pacinica a regelui Wilhelm.

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a din 9 Novembre (cas'a de susu).

Protocolistulu casei de josu predá legea sanctionata despre stergerea decimei vinulu, conclusulu casei de josu, privitoriu la primirea modificatiuniloru propuse la legea pentru stergerea lezei urbariale si a usurei, legea de concessiune pentru drumul de feru Aradu — Timisióra si in fine rescriptulu in caus'a Fiumei.

Dupa aceste referéza comisiunea finantiale despre concessiunea sumei de 100,000 fl. cerute de ministrulu de interne pentru stirpirea lotriloru, eara comisiunea juridica despre procedur'a civile. In fine aduce presedintele la cunoscintia, ca delegatiunea e conchiamata pre 12. l. c. in Pest'a.

Siedinti'a (casei de josu) din 10 Novembre.

Dupa autenticarea protocolu pune Bobory pre més'a dietei unu proiectu de lege despre incompatibilitatea positiunei de ablegatu cu astfeliu de officii, cari depindu dela regimulu. In §. 1. alu acestu proiectu se dice: de ablegatu nu poté fi alesu unu oficialu alu regimulu; iera §. 2. suna: Unu ablegatu nu poté ocupá in timpul de 3 ani nici unu officiu de statu. Projectulu acést'a de lege se va láá cátu mai curendu la pertractare.

Dupa aceste se cetesce o declaratiune subscrisa de: Col. Ghiczzy, Sam. Bonis, M. Perczel, Col. Tissa, Ludov. Simonyi, Em. Manojloviciu, Gab. Várady, Lud. Papp, Ign. Somossy, Em. Ivanká, P. Szontagh, — prin care domni acést'a, esíndu din delegatiune si dau dimissiunea din causa, ca cas'a nu vrea sa respecte art. XII. de lege diu anulu 1867, ci primesce numirea de „ministeriu imperialu“.

Afacerea acést'a se va aduce la pertractare in siedinti'a urmatóre.

Se presentéza casei raportulu comisiunei pentru educarea poporulu, si se predá despartiemintelor. In fine se imputernicesce presedintele, cá sa póta predá despartiemintelor unu proiectu de lege a ministrulu Goro v e despre tarif'a vamei, — si cu acestea se incheie siedinti'a.

Siedinti'a din 11 Novembre.

Dupa autenticarea protocolulu presentéza Deak o petitiune pentru imbunatatirea lefiloru profesoriloru dela universitatea din Pest'a.

Se cetesce declararea lui Ghiczzy si a consotiloru despre depunerea mandatelor de delegatiune.

Fr. Deák luându cuventulo face o propunere, care merge într'acolo, ca casa deputatiloru privesce argumentulu din declaratiunea lui Ghiczy si consotiloru, ca adeca saru fi vatamatu artic. XII din an. 1867, — de neadeverata si nefundata, si ca diet'a in sensulu §. 67 din regulamentul casei nu primesce nici unu protestu in contra decisiuniloru sele. Deorece insa cas'a nu pôte sili pre nime, cá sa participe cá membru alu delegatiunei, acceptéza abdicerea si ordinéza o alegere noua pre 12. I. c. Dupa o discussiune, la care luara parte Bonis, Tissa si Deak, se primesce propunerea lui Deak, susu amintita, cu majoritatea voturiloru.

Se cetesce o scrisóre dela Kerkapolyi, in carea se escusa acést'a, ca din caus'a morbositátei nu va puté luá parte cá membru alu delegatiunei; — se iea spre sciintia.

La cererea presiedintelui, cá sa se statoréscá ordinéza, in carea au sa urmeze la pertractare obiectele cele mai urgenti, se otaresce dupa o desbatere mai indelungata, ca mai întâiu sa urmeze rescriptulu pré inaltu inca in siedint'a de astadi, dupa aceea badgetulu si intre acestea, — déca se va puté — legea nationalitatiloru.

Deci se cetesce rescriptulu pré inaltu; in intulesulu lui se otaresce, a se asterne intrunirea cu Croati'a spre sanctionare, pentru deslegarea cestiunei Fiumei insa a se tramite o comissiune, statatóre din patru membrii din Ungari'a, patru din Croati'a si patru din Fiume.

Articlu de lege.

despre regularea deplina a uniunei Transilvaniei cu Ungari'a.

Pre basea Art. VII. de lege de Posionu 1847/8 si a I. Art. de lege de Clusiu 1848., cari tractéza despre uniunea Ungariei si a Transilvaniei, se ordinéza:

Capu I. Despre drepturile fundamentale ale locuitoriloru Transilvaniei.

§. 1. Cá urmare a principiului de egalitate de dreptu espresu prin primul Art. de lege de Clusiu, 1848. toti cetatienii indigeni séu incetateniti legalmente ai Transilvaniei fára deosebire de pusetiune, nationalitate ori credintia, posedu dreptu egale a participá din tóte beneficiele patriei si indetorire egale de a portá sarcinele acelei'a.

§. 2. Desfiintându-se numirea de pân'acum a teritoriului transilvanu dupa nationalitáti politice deosebite si prerogativele si privilegiete impreunate cu acea numire — in cátu ele priviau pre o nationalitate cu eschiderea celorlalte — se dechiara, ca din deosebitele numiri a le pártiloru singuraticé de teritoriu nu se pôte trage nici unu feliu de conscientia in detrimentulu deplinei indreptatiri egale a locuitoriloru statului.

§. 3. De óre ce reciprocitatea de dreptu espresa in privint'a nobilimei in alu XVI Art. de lege transilvanu 1791 se estinde preste toti locuitorii statului unitu, de ori ce pusetiune, de ori ce nationalitate si relegiune, locuitoriulu ungurescu alu statului in Transilvani'a si locuitoriulu transilvanu alu statului in Ungari'a are acele-si drepturi si detorintie egali.

Capu II. Despre legislatiune

§. 4. Poterea constitutionale de a créá legi, de a le abrogá si a le esplicá in modu autenticu, se aserce in comunu, si pentru teritoriulu transilvanu, eschisivu prin regele incoronatu legalmente si prin diet'a conchiamata dupa lege a Ungariei unita cu Transilvani'a, si determinatiunile legiloru transilvane, relative la esercerea deosebita a poterei legislative, prin acést'a se abroga.

§. 5. In privint'a represintatiunei dietali a cetatieniloru statului locuitori pre teritoriulu transilvanu alu statului constituitu in unulu, pána la despunerea ulterioére a legelatiunei, remáne in valóre II. Art. de lege de Clusiu 1848, care tractéza despre alegerea deputatiloru.

Totu-si tóte agendele, cari, in amintitulu Art. de lege si in instructiunea guverniale ddto 10 Ianuariu 1866 emanata in intulesulu §. 10. alu aceluia-si Art, furá rezervate guvernului transilvanu, voru avé a se indeplini de aci in colo prin ministeriulu reg. ung. de interne.

§. 6. De óre ce districtulu Naseudului, formatu in jurisdictiune civile dupa desfiintarea institutiunei

militori transilvane, pána la ulterioéra despusetiune a legelatiunei, se lasa in acést'a calitate, elu se imbraca cu dreptulu a tramite 2 deputati in cas'a represiut-tiloru dietei statului intr'unitu, pre cari i va alege dupa determinatiunile II. Art. de lege de Clusiu 1848. si asié numerulu tuturoru deputatiloru din teritoriulu transilvanu se immultiesce la 75.

§. 7. In cas'a de susu a dietei, pána la regularea ei de definitiva prin legelatiunea, afara de membrii desemnati in I §. VII Art. de lege de Posionu 1847/8 voru avé locu si votu si toti comitii supremi capitaniii supremii si judii regesci supremi a comitatelor transilvane, si districtelor Fagarasiu si Naseudu si ai scauneloru secuiesci, precumu si comitele sasiloru.

Capu III. Despre guvernulu si jurisdictiunile teritoriului transilvanu.

§. 8. Toti ramii guvernului pre teritoriulu transilvanu se dechiara sopusi ministeriului ungurescu reg. alu Maiestátei Sele.

§. 9. Prin acést'a se decide a se desolve guvernulu regescu, sustienutu provisoriu in intulesulu §. 2. alu I. Art. de lege de Clusiu 1848, dimpreuna cu tóte oficiolatele lui ausiliari centrali, si ministeriulu se insarcinéza a-i curmá activitatea pána la 1 Maiu 1869.

§. 10. Ministeriulu se imputeresce a dispune, ca, pána cându si déca i se vede de lipsa, sa functiuneze in Clusiu, sub respunsabilitatea sea, unu comisariu regescu proviedutu cu personalulu recerutu.

§. 11. De óre-ce cu desólverea guvernului si a oficiolatelelor lui ausiliari, obiectele, cari voru fi a se deliberá directe prin ministeriu, se voru immulti si asiá inmulturea puteriloru de lucru devine necesaria, ministeriulu se insarcinéza a se ingrigi cá la deosebitele ministere de specialitate sa se aplice in numeru cuvenitu transilvaneni, cunoscuti cu afacerile si rapórtele transilvane.

§. 12. Jurisdictionile transilvane, pána la despanerea ulterioére a legelatiunei, se lasa in estensiunea si marginile loru de acum.

§. 13. Pána la infintiarea unei legi despre regularea jurisdictioniloru, in privint'a restaurárii cercului de activitate constitutionale alu jurisdictioniloru transilvane, remane provisoriu in valóre regulamentul dela 27 Iuniu 1867, emisu de ministeriulu ungurescu regescu, pre basea imputeriei capetate dela dieta, precum si ordinatiunea comisariului regescu emisa pre basea punctului alu doilea alu acelei imputeriri, in obiectulu organizatiunei cetátiloru transilvane cu acelu adausu, ca cerculu de activitate, strapusa in acestu documentu guvernului, cade la ministeriu.

§. 14. Posturile de jude supremu regescu in scaunele secuiesci se inlocuiescu prin denumirea regéscá pre lánge contrasemnarea ministrului, si si destituirea din aceste posturi, unde este necesaria, se va face pre acést'a cale.

§. 15. Pentru asigurarea drepturiloru de autonomia ale scaunelor din fundulu regiu, ale districtelor si cetátiloru si ale organizatiunei loru pre basea reprezentativa, precum si pentru organizarea si statorirea cercului de activitate alu universitátei nationale sasesci, ministeriulu e imputeritu, dupa ce a ascultat pre respectivii sa presinte dietei unu proiectu de lege, care sa respectece dupa cuviintia atátu drepturile basate pre lege si tratate, precum si egal'a indreptatire a cetatieniloru de statu de ori-ce nationalitate, locuitori pre pamentulu acést'a. Pána la compunerea unei atari legi

§. 16. Ministeriulu e impoteritu, cá cu privintia la organizatiunea si cérculu de activitate alu scaunelor din fundulu regiu, alu districtelor si cetátiloru, sa faca dispusetiuni provisorii in sensulu principiiloru conducátore, notate in paragrafulu precedentu.

§. 17. Institutiunea universitáti nationale sasesci se lasa si pre viitoriu in cerculu seu de activitate, conformu articlului transilvanu de lege XIII: 1791, pre lánge sustinerea dreptului supremei inspectiuni, care se va eserceá prin ministeriulu responsabilu regescu ungurescu, cu acea observatiune, cá adunarea universitáti, in urmarea statului modificatu alu ordinii procesuale, nu mai pôte eserceá potere judecátoreasca.

§. 18. Pána la dispunerea legelativei despre juridictionea fondului regiu si despre regularea universitáti, comitele se denumesce si suspinde din

oficiu prin Maiestatea Sea pre lánge contrasemnarea ministrului.

§. 19. Dispusetiunile legiloru ungaré (afara de legile in afaceri religunarie), facute de legelativa intrunita a Ungariei si Transilvaniei, ministeriulu, le pôte estinde sub respunsabilitatea sea propria, si intre marginile legii presenti, si asup'a teritoriului transilvanu, acomodându-le inpregiuráriloru de acolo.

Capu IV. Despre averea statului si despre desdaunarea urbanariale si a diecimeloru.

§. 20. Tóta averea miscátoria a statului in Ungari'a si Transilvani'a, tóte fontanele loru de venitu, tóte perceptiunile si erogatiunile ordinarie si extraordinarie, tóte pretensionile loru, tóte detoriile mai vechie si mai noue, fiindu cuprinse aci si desdaunárele urbanariale si de diecime, din caus'a ca suntu comune, se voru administrá in modu comune prin ministeriulu regescu magiaru.

§. 21. Cu privire la asecurarea obligatiuniloru pentru dessarcinarea pamentului, cari sau emisu séu au a se emi'e pentru urbanarialitáti si diecimele perdute in Transilvani'a, se enuncia, ca determinatiunile Articlului de lege de la Posionu IX, I si XII, §. 6, din anulu 1847/8 se voru estinde si a sup'a Transilvaniei.

Capu V. Despre religione.

§. 22. Tóte legile Transilvaniei, cari asecuréza pre teritoriulu ei, fiindu cuprinse aci si asié numitele part'es de mai nainte, independintia, libertatea cultulu si autonomi'a, mai incolo egalitatea de dreptu si reciprocitatea besericéi romano-catolice; evangélico-reformate, evangélico — luterane si unitarie, se mantienu neatinsu.

§. 23. Se recunoscu si se dechiara cá participante la acést'a independintia, libertate a cultulu religiosu, autonomia, egalitate de dreptu si reciprocitate, inca si religiunea greco-catolica cá atare si religiunea greco-orientale, desfiintându-se prin acést'a tóte determinatiunile contrarie, ale legiloru Transilvaniei.

§. 24. Deci se asecuréza bisericeloru numite la §§ 22 si 23 de mai susu, pre lánge mantinerea dreptului de superinspectiune alu Maiestáti i Sele, determinatu prin legile Transilvaniei si eserceatu prin mijloci'ea ministeriului responsabilu ungurescu, mantinerea nevatemata a indreptátirei loru la deplin'a libertate a cultulu religiosu, basata pre legile tierei, pre conventiuni, pre canónele loru proprie, pre resolutionile loru bisericesci si pre prassea legale; la autonomi'a loru bisericéscá si de instructiune; la drepturile loru de a tiené adunári fára amestecuri straine, apoi de a emite, de a abrogá si de a stramatá ordinatiuni bisericesci; la dreptulu de alegere incuviintiatu prin regulamintele loru proprie, respective la denumirea prepusiloru, preotiloru si invetiatoriloru loru bisericesci lamesci; la administratiunea independinte a jurisdictionei loru bisericesci, a bisericeloru, turnuriloru scóleloru, a averei loru bisericesci si scolastice, a fonduriloru si fundatiuniloru loru de bani, precum si la infintiarea, organizatiunea si manipulasiunea in venitoriu a astoru feliu de lucruri séu afaceri.

§. 25. Bisericile si scólele protestante, cari se afla pre teritoriulu comitatelor Solnoculu-demijlocu, Crasn'a, Zarandu si alu districtului Cetatide-Piétra, se lasa si pentru venitoriu sub respectivele loru jurisdictioni bisericesci transilvane.

§. 26. Ce se atinge de modalitatea trecerei dela o religione la alt'a, determinatiunile §§. 6—19. III Art. de lege ung. dela 1844 se estindu si asup'a Transilvaniei, in intulesulu reciprocitátei de dreptu espresa in XX Art. de lege de Posionu dela 1847/8.

§. 27. Asemenea se estinde determinatiunea §. 2. alu III Art. de lege ung. dela 1844 asup'a casatoriiloru mestecate ce se voru incheiá in Transilvani'a.

§. 28. In privint'a prunciloru nascuti séu cari se voru nasce din casatoriile mestecate, remane si mai departe in valóre LVII Art. de lege transilv. dela 1791, in intulesulu cáru'i fecerii urméza religiunea tatalui si fetele religiunea mamei.

§. 29. In afacerile de casatoria, cu raportu la competintia judecatoriiloru bisericesci, servescu de indreptariu acele norme generali, in intulesulu cáror'a actorulu recunósce judecatori'a bisericéscá competente a acusatului.

Capu VI. Despre nationalitáti.

§. 30. Pána la infintiarea unei legi pentru

nationalității, ministeriul ung. reg. se imputeresce a decide provisoriu chestiunile ocurinti pe baza unității de stat, a intereselor administrației și a ecuității.

Capu VII. Despre titlul regelui.

§. 31. De ore-ce în titlul Majestății Sale regelui Ungariei se voru susține și pentru venitorii numirile îndatinate: „Mare Principe alu Transilveniei“ și „Comite alu Secuilor“, de aci nu este iertat a se trage nici o consecință în detrimentul Unității legale a Ungariei și a Transilveniei.

Cu esecutarea acestei legi se incredințea ministeriul ung. regescu.

Varietăți.

* Dela Orestia primim cu datulu 18 Novembre n. următoarea corespundință:

Evenementele, ce în timpul mai de curendu s'au petrecut, și încă se mai petrecu în Orestia, merita a fi date publicității.

Intr'acestea locul ditanțu în ocupa „bóla de vite“ care mai bine de trei săptămâni este obiectul spaimii între locuitorii acestei cetăți frumoase.

Pâna acuma au cădiutu victim'a acestei pestilențe 2 vaci, unu juncu, și unu vitelul a Dnului Protopopu Nicolae Popoviciu —, care mai are încă cuprinse de acésta bóla funesta doi boi, una bibolita și unu juncu.

Totu de acésta bóla au mai muritu la unu cetățeanu sasu 4 vite cornute, și la alții câte una două.

Pronia ceréscă inse, pâna în presente au pazu de acésta bóla pe vitele economilor nostri români, carii au avutu foarte multa dauna în vér'a trecuta cu focurile cele dese mistuitoare de avere.

În satele de prin împrejur, pâna acuma nu s'au aratatu urme de acésta bóla.

Astadi sau tîenutu aici alegerea unui deputatu pentru adunarea israelitilor conchemata la Pesta pe a 10 Decembrie a. c.

Actulu alegerii s'au tîenutu în localitățile magistratului — unde pentru susținerea linisței publice s'au ordinaru, ceea ce e caracteristic, la cererea prezidentului comisiunii alegătorie, Eckstein, 4 gendarmi.

Dupa deschiderea ședinței, cere cuventulu Dr. de medicina Halász (Fischer) și într'o vorbire infocata, si-versă totu veninulu asupra candidatului celor vechi Grün — la care i-au respunsu Dr. de filosofia Josef și combatându argumentele cu cari Halász au pasitu în contra celor vechi, ce se tîen de liter'a legii, accentuându între altele, „ca dóra partid'a contraria pentru aceea se numesce progressista, căci póte unii din membrii acei'a manca slanina?“ iéra că meritu pentru candidatulu Grün, aduce înainte, ca acésta lasa a i se instrua copiii acasa în limb'a franceza — iéra fetele densului invatia la calaritu.

Adunarea au fostu foarte tumultuosa asiá câtu de ordine nu mai erá vorba, — tóte strigările prezidentului nu mai ajutau nimic'a, — cugetai ca te afli într'o sinagoga israelitena, — și numai dupa ce au intratu gendarmii în sala s'au pututu restabili liniscea.

Cei vechi au invinsu și Grün fu alesu cu 125 voturi în contra lui Glück, care capetá 80 voturi.

Înainte de a-ti scrie acestea — alesului i s'au făcutu conductu de facte — cu care ocaziune nu audiai decâtu „éljen“ era alesulu multiemi alegătorilor în limb'a magiara.

P. S. Asiá dara Dnule Redactore, ca edificiulu scolaru în totu locul e meritul numai pentru a se tîen scóla cu prunii în elu? — și déca se póte, se aiba și invatiatorii locuintia acolo? în Orestia inse nu este asiá la scóla greco-orientale, de astadata numai atátu despre acestu obiectu. *)

22—3

Concursu.

Pentru ocuparea stărilor vacante de invetatori la scólele populare gr. or. române din comunitățile Saculu, Honoricu și Crivin'a, și de suplenți invetatoresci în Zorlentiulu-mare și Satulu-micu, care comune tóte suntu îngremiate maritului comitatu alu Caransebesului și Protopresbiteratului gr. res. rom. alu Lugosiului, se escrie prin acésta concursu.

*) Inspectorile districtuale pare ca se afla acolo în locu? R.

Cu aceste stări suntu împreunate următoarele emolumente anuale:

I. Saculu.

- in bani gat'a: 94 fl. 50 cr. v. a.
- in naturalii: 12 meti de grâu, 24 meti de cucuruзу, 100 ponti de clisa, 100 ponti de sare, 25 ponti de lumini, 6 orgi de lemne, 4 jugere de pamentu și cuartiru liberu.

II. Honoricu.

- in bani gat'a: 52 fl. 50 xr. v. a.
- in naturalii: 12 meti de grâu, 18 meti de cucuruзу, 100 ponti de clisa, 50 ponti de sare, 12 ponti de lumini, 4 orgi de lemne, 2 jugere de pamentu și cuartiru liberu,

III. Crivin'a.

- in bani gat'a: 42 fl. v. a.
- in naturalii: 8 meti de grâu, 16 meti de cucuruзу, 100 ponti de clisa, 50 ponti de sare, 10 ponti de lumini, 4 orgii de lemne și 2 jugere de pamentu.

IV. Zorlentiulu mare.

- in bani gat'a: 60 fl. v. a.
- in naturalii: 12 meti de grâu, 12 meti de cucuruзу, 50 ponti de clisa, 50 ponti de sare, 12 ponti de lumini, 6 orgii de lemne, 2 jugere de pamentu și cuartiru liberu.

V. Satulu micu.

- in bani gat'a: 30 fl. v. a.
- in naturalii: 6 meti de grâu, 6 meti de cucuruзу, 50 ponti de clisa, 25 ponti de sare, 12 ponti de lumini, 4 orgii de lemne, unu jugeru de pamentu și cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupa vre unulu din aceste posturi invetatoresci seu de suplenți invetatoresci voru avé a inzeștrá petitiunile loru concursuale, — timbrate dupa cuviința, — cu estrasu de botezu, cu atestatu despre absolvarea cu sporu bunu a cursului pedagogicu în institutul preparandialu din Aradu, apoi despre servitulu de pâna acuma și purtarea loru morale și politica, și astufeliu inzeștrate le voru substerne Venerabilulu Consistoriu alu Caransebesului pâna în 30 Novembre a. c. cal. vechiu.

Caransebesiu 17 Octomvre 1868.

Consistoriulu diecesei Caransebesului.

Nr. 24—3

Edictu

Prin care Ev'a Vasile'a din Agostinu tractulu Hidvegului, legiuit'a socia a lui Adamu Biri'a Ciuc'a totu de acolo, ca ea de 10 ani au parasitu pre sotulu ei, fără a se scii locul aflării și petrecerii sale, se îndatoréza că în terminu de 6 luni negresitu sa se infatisieze înainte subscrișului foru matrimoniale, pentru ca la din contra cererea numelui barbatu, și în absentia prebegitei femei se

Nr. 49 C. A.
184 D. G.

Banc'a generala de asiguratiune reciproca

„TRANSILVANIA“

Suntemu în placut'a pusețiune de a pasi la activarea societății, și avendu de a începe cu ramulu de asiguratiune contra focului, iéra §-ulu 2 alu dispozițiilor transitorii prescriendu respunderea a 30% de fia-care actiune mai înainte de activare, ne luăm voia a rugá prin acésta pre toti acei p. t. s u b s c r i b e n t i, cari pâna acuma au respunsu dupa actiunile lor numai 10%:

că pana în 1 Decembrie a. c. se aiba bunatate a solvi și cele-lalte 20%, adeca dupa fia-care actiune subscrișă încă câte 20 fiorini v. a.

În S a b i i u se potu face acele solviri la funcționariulu cassei societății Dn P. I. K a b d e b o în localulu seu din piét'a mare. Subscriștii de prin alte locuri voru plăti acolo unde au subscrișu actiunile.

A c t i u n i l e originale încă se voru împarti cu 1 Decembrie a. c. împreuna cu cupónele de interese și de dividende.

OBSERVARI.

1. Dupa catimile platite și cari mai suntu a se plăti în urm'a acestei provocări, societatea da 6% interese comutate dela diu'a respunderii lor; cu 1 Februaru 1869 se voru plăti interesele pre tempulu trecut până atunci, iéra de aci încolo de se voru plăti în rate **semestrale** decursive.

2. Provocarea de mai susu nu schimbă intru nimic'a modalitatea subscrișii mai departe la capitalulu fundamental (fundulu de întemeiere) și la subscrișii noue voru fi a se respunde și pre viitoriu la începutu totu numai 10%. Solvirile mai departe dupa atari subscrișii se voru cere mai târziu prin înșințare deosebita.

3. Actiunile subscrișe participéza cu dividende de 15% la întregu castigulu curatu rezultatulu din toti ramii de asiguratiune, adeca dupa asiguratiuni de focu, de viétia, de grindna și de transportu, îndata ce ele voru intrá în viétia.

S a b i i u, în 6 Noemvre 1868.

Administratur'a suprema a bancei generale de asiguratiune reciproca „Transilvania“.

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea

Editor'a și tipariulu tipografiei archidieceșane.

va pertractá și otári dupa prescrișele canóne.

Brasiovu în 24 Octomvre 1868.

Forulu matrimoniale gr. res. ala tractulu prot. alu Hidvegului.

Ioann Petricu,
Protopopu.

Avisare.

Escelsulu c. r. Ministeriu de resbelu alu Imperiului dupa rescriptulu seu din 28 Octomvre 1868 Sect. 13 Nr. 4276 voiesce recuisitele trebuințioșe pentru imbracarea și înarmarea armatei c. r. a și le castigá pre calea industriei private, și pentru aceea încă acum a mijloci aprovizionarea unei părți a recuisitelor cerute pentru anul administrativu 1869 prin oferte.

Minimulu ofertului are a cuprinde:

Grup'a I.

20,000 bucăți de pepteri cu maneci din panure vineta închise, 10,000 bucăți pantaloni vineti pentru infanteria germana, 10,000 bucăți pantaloni vineti pentru infanteria graničiara, 10,000 bucăți ciórci vineti cu sínore pentru infanteria ungara.

Grup'a II.

50,000 perechi de schimburi pentru barbati, constatátore de chimesi și ismene.

Grup'a III.

26,800 perechi de calționi comuni.

Publicarea pentru ofertele aceste, unde se voru espune modalitatele, va eși în gazet'a „Hermannstädter Zeitung“ din 11—14. 18 Nov. Nr. 269 272 și 275. Asemenea suntu prevedute cu esemplarie din publicarea acésta camerele mercantile și industriale, și comisiunile de montura prin ese. Ministeriu de resbelu alu Imperiului.

Publicarea acésta s'a comunicatu și cu magistratele din Sabiu, Clusiu, Brasiovu, Alb'a-Julia, Seghisióra, Mediasiu, Orestel, Sebesiu, Bistritia, Mar. Osiorheiu, Reghinulu sasescu, K. Osiorheiu, cu oficiolatele comitatense din Elisabethopole, Aiudu, Turd'a, Dees, cu oficiolatele districtuale din Fagarasiu și Naseudu, cu oficiolatu scaunale din Odorheiu și în urma cu oficiulu comunale din Cisnadie, unde sa póte vede.

Comisiunile de montura indeosebi a primitu insercinarea, mustrele, și modelele de croitu, precumu și descrierile speciali privitoare la calitatea și confecțiunea articiloru de liferatu asiá și dividendele materialiloru, și conspectele despre împartirea dupa clase și procente ce are observa la fia-care soi — a le tîené gat'a, cá sa le póta aretá la întreprindietorii liferanti, cari se voru infatisia.

Ofertele au de a intrá celu multu pâna în 10 Decembre 1868 la Escelsulu c. r. ministeriu de resbelu alu Imperiului.

Dela c. r. comanda generala a țierei în Sabiu.